

Ariko Kato: Adaptacja prozy Brunona Schulza w komiksie rodzeństwa Nishioka

Rodzeństwo Nishioka (Nishioka kyōdai) to zespół japońskich twórców komiksu. Rzeczywiście są rodzeństwem: brat Satoshi pisze teksty, do których młodsza siostra Chiaki tworzy czarno-białe rysunki.

W ostatnich latach rodzeństwo Nishioka pracowało nad komiksami będącymi adaptacją tekstów literackich, między innymi Franza Kafki i Brunona Schulza. W roku 2010 wydali zbiór komiksów na podstawie opowiadań Kafki, zatytułowany *Kafka. Classics in Comics*.

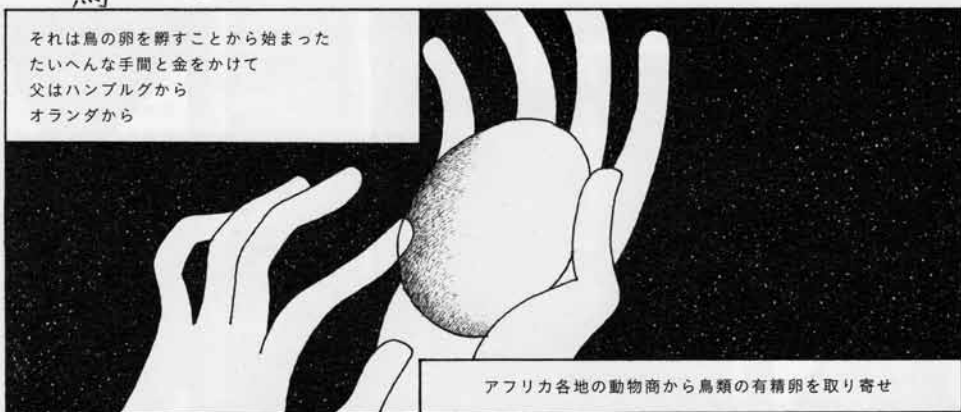
Z inicjatywy Yuichi Konno, redaktora japońskiego pisma subkulturowo-artystycznego „Yasō”, zrobili dwa cykle na podstawie prozy Brunona Schulza. W roku 2009 opublikowali cykl *Zapis metamorfozy. Według Brunona Schulza (Henshin no kiroku. Burūno Shurutsu ni yoru)* w specjalnym numerze tego pisma poświęconym tematowi „Monster & Freaks”, a w kolejnym roku w specjalnym numerze tegoż pisma poświęconym tematyce Bellmera i lalek opublikowali komiks *Manekiny (Manekin ningyō)* na podstawie czterech opowiadań Schulza z tomu *Sklepy cynamonowe: Manekiny, Traktat o manekinach albo Wtóra Księga Rodzaju, Traktat o manekinach. Ciąg dalszy oraz Traktat o manekinach. Dokończenie*. Pierwszy cykl, *Zapis metamorfozy*, został stworzony na podstawie następujących opowiadań: *Nawiedzenie, Ptaki, Karakony, Mój ojciec wstępuje do strażaków* oraz *Ostatnia ucieczka ojca*. Jak widać, w obu cyklach wspólny jest temat metamorfozy. W *Nawiedzeniu* Ojciec zostaje porównywany do proroka. W *Ptakach* z jajek wykluwają się różne gatunki egzotycznych ptaków. Tym razem Ojciec zostaje porównany do kondora. W *Karakonach* z kolei imituje ruch karakona, a w opowiadaniu *Mój ojciec wstępuje do strażaków* przebiega się w strój strażaka. W końcu w *Ostatniej ucieczce ojca* zmienia się w raka lub wielkiego skorpionia.

Rodzeństwo Nishioka cytuje poszczególne zdania, wyjęte z wybranych wątków tych opowiadań. Podstawą tekstu są przekłady japońskie zrobione przez Yukio Kudo, który marzył, aby ktoś kiedyś zrobił komiks na podstawie opowiadań Schulza. Te wybrane teksty razem z czarno-białymi rysunkami tworzą intymną i tajemniczą atmosferę przedstawioną w jego prozie.

Prace rodzeństwa Nishioka są często kategoryzowane jako komiks, ale wydaje mi się, że wykraczają one poza proste rozumienie komiksu czy książki ilu-

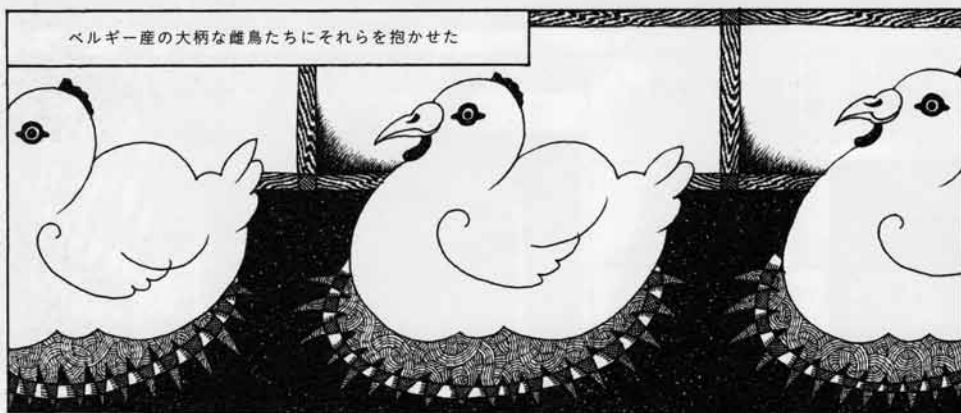
鳥 ■ Ptaki

それは鳥の卵を孵すことから始まった
たいへんな手間と金をかけて
父はハンブルグから
オランダから

アフリカ各地の動物商から鳥類の有精卵を取り寄せ

ベルギー産の大柄な雌鳥たちにそれらを抱かせた

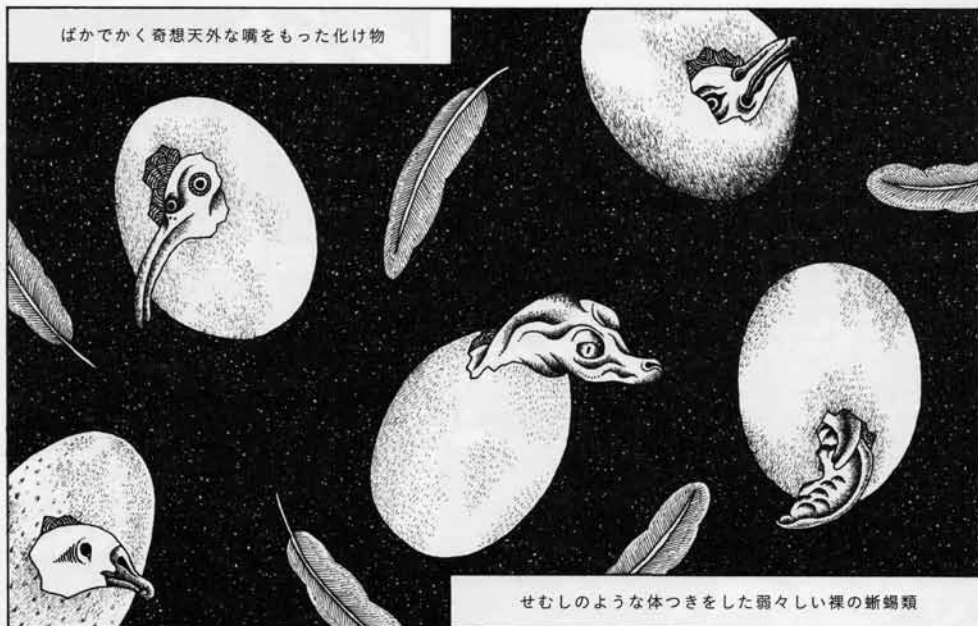

私もこれには
夢中になった

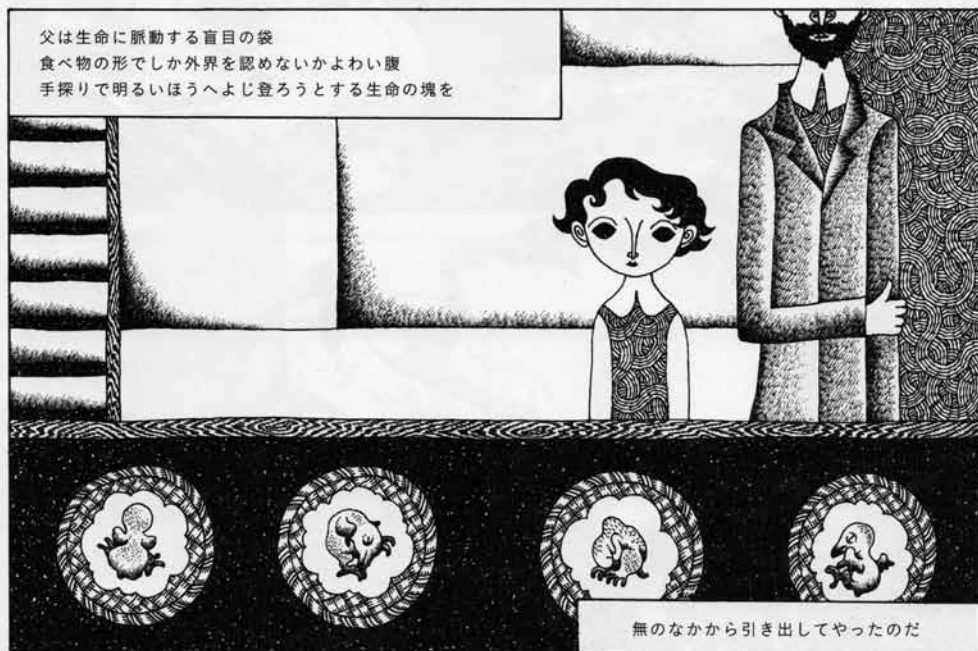
雛が孵り
形といい色といい
本物の怪物のようなものが生まれてきたのだから

ばかでかく奇想天外な嘴をもった化け物

せむしのような体つきをした弱々しい裸の蜥蜴類

父は生命に脈動する盲目の袋
食べ物でしか外界を認めないかわい腹
手探りで明るいほうへよじ登ろうとする生命の塊を

無のなかから引き出してやったのだ

strowanej. Mimo że istnieje „oryginalny” tekst, nie występuje w nich hierarchia między słowem i obrazem. Słowa i obrazy, współgrając ze sobą, tworzą pewną interpretację opowiadań.

Rodzeństwo Nishioka planuje kontynuować prace nad komiksami na podstawie prozy Brunona Schulza.